

Навчальна дисципліна: Ботаніка. Систематика рослин

КСО-03, КСО-07, КСО-08, КЗН-04, КІ-05, КЗП-01, КЗП-03, КЗП-06, КЗП-13

Статус (тип дисципліни): нормативна.

Рік, семестр (термін вивчення): ОКР «бакалавр», III-IV семестр.

Анотація дисципліни: Ботаніка. Систематика рослин – це класична біологічна наука, що узагальнює дані суміжних ботанічних дисциплін. Систематика рослин дає конкретне уявлення про різноманітність рослинного світу, його походження, еволюційний розвиток, поширення на земній кулі, про роль та значення в житті людини.

Систематика рослин складається з двох розділів (частин): систематика нижчих рослин та систематика вищих рослин. Систематика нижчих рослин вивчає такі групи організмів, як гриби, водорості, лишайники, що включає вивчення особливостей будови, розмноження, життєвих циклів, класифікації, філогенезу, поширення, екології, значення в природі та житті людини окремих представників. Систематика вищих рослин вивчає всі відділи вищих рослин від мохоподібних до квіткових рослин, включаючи викопні відділи: Риніофіти та Зостерофілофіти.

Важливою частиною систематики рослин є ознайомлення з ботанічною номенклатурою, засвоєння латинських назв таксонів.

Тривалість: кількість кредитів: 3,0 кредити, 7 змістових модулів, всього 108 години, лекційні години – 30, лабораторні (практичні) години – 40, самостійна робота – 20 години, індивідуальні завдання – 18 годин.

Розбивка по семестрам та тижням:

семестр – III, 18 тижнів, на тиждень 2 год.;

семестр – IV, 15 тижнів, на тиждень 3 год.

Мета курсу: формування наукових знань, умінь та навичок із систематики рослин.

Основні завдання курсу:

- вивчення фіторізноманіття;
- ознайомлення із характеристиками та сучасними системами різних відділів нижчих і вищих рослин;
- з'ясування можливих шляхів еволюції та еволюційні зв'язки різних відділів нижчих і вищих рослин;
- вивчення екологічних особливостей, географічного поширення та значення в природі та житті людини різних груп організмів, віднесених до галузі ботаніки.

Результати навчання:

- *Студент повинен знати:*

- характеристики основних таксонів, які вивчає систематика рослин, що включає знання особливостей їх будови, розмноження, життєвих циклів, класифікації, еволюційних зв'язків, географічного поширення та екологічних особливостей, значення в природі та житті людини;
- латинські назви таксонів.

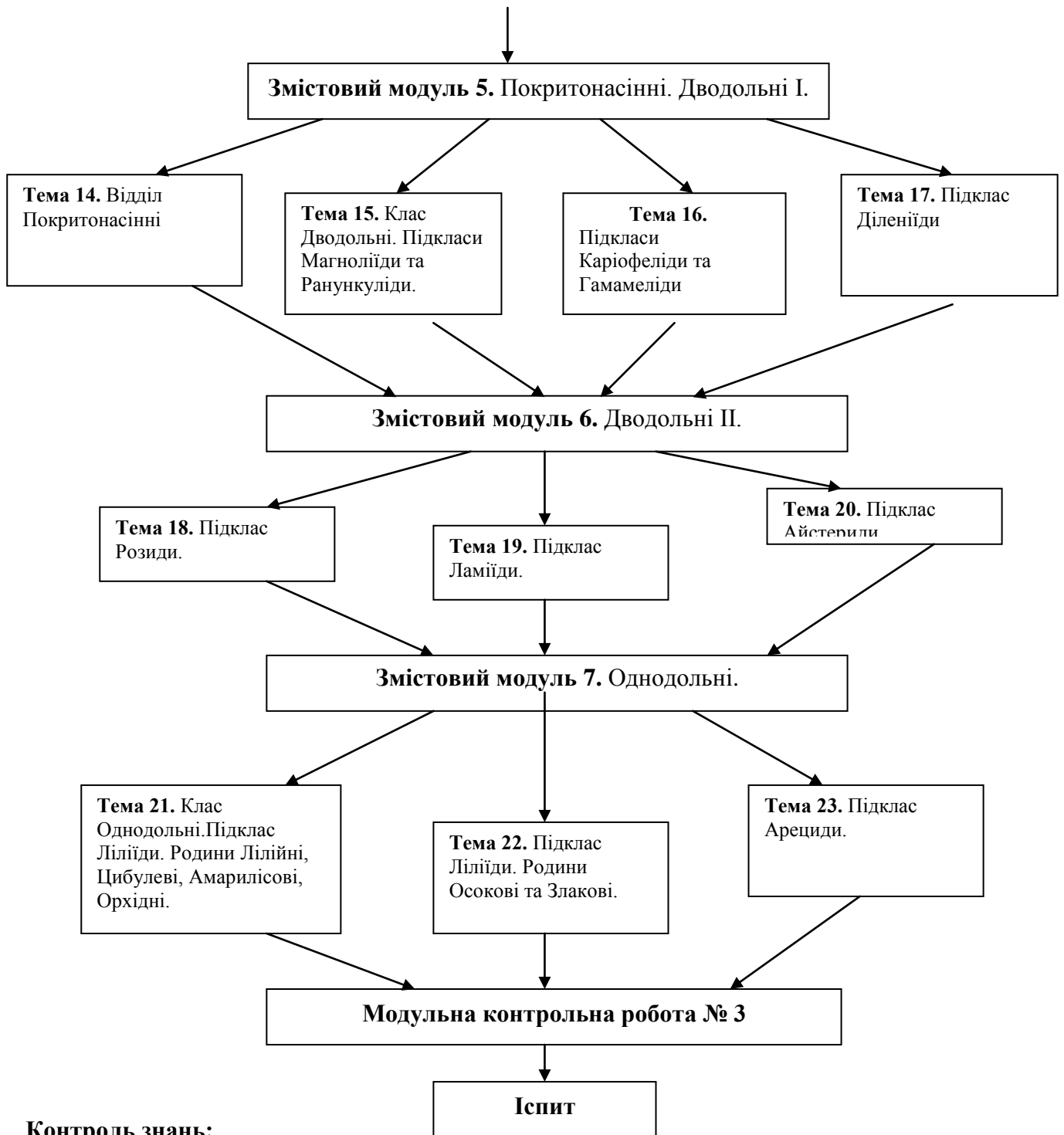
- *Студент повинен вміти:*

- визначати систематичне положення таксонів в системі органічного світу;
- давати порівняльну характеристику таксонів;
- відрізняти об'єкти різних систематичних груп за особливостями морфологічної та атомічної будови;
- правильно описувати та визначати рослини;
- визначати еволюційно-примітивні та просунені ознаки видів, родів і родин.

Методи викладання: розповідь-пояснення, лекція з елементами бесіди, демонстрація (фрагменти відеофільмів, демонстрація дослідів, мікропрепаратів), ілюстрація (використовуються таблиці, схеми, гербарії, фотографії, живі та фіксовані об'єкти тощо), лабораторні роботи, консультації, індивідуальні заняття.

Методи оцінювання: поточне вибіркове опитування на лекціях; перевірка готовності до лабораторних занять; поточне тестування; захист індивідуальних навчально-дослідних занять; модульні контрольні роботи.

Структурно-логічна схема навчальної дисципліни:

Контроль знань:

Поточний: контроль знань студентів проводиться на кожному лабораторному занятті шляхом усного та письмового (тестові контрольні роботи, звіти по індивідуальних завданнях) контролю. На лабораторному занятті здійснюється контроль підготовки студентів до виконання практичних завдань, оформлення лабораторного зошита з кожного заняття, знання латинських назв таксонів;

Проміжний: проводиться у вигляді підсумкових модульних контрольних робіт та заліку;

Підсумковий: контроль знань студентів проводиться у вигляді письмового іспиту.

Мова викладання: українська.

Викладацький склад: к.б.н., доцент Муж Г.В.

Перелік літератури:

1. Гордеева Т. Н. Практический курс систематики растений. / Т. Н. Гордеева, Н. Н. Дроздова – М.: Просвещение, 1986. – 224 с.
2. Костіков І. Ю. Ботаніка. Водорості та гриби / І. Ю. Костіков, В. В. Джаган. – К.: Арістей, 2006. – 350 с.

3. Лавітська З. Г. Корисні нижчі рослини. / З. Г. Лавітська. – К.: В-во Київського університету, 1968. – 226 с.
4. Лавітська З. Г. Нижчі рослини. / З. Г. Лавітська, В. А. Ковтун – К.: Радянська школа, 1978. – 144 с.
5. Лавітська З. Г. Нижчі рослини. Досліди і спостереження. / З. Г. Лавітська, В. А. Ковтун. – К.: Рад.школа, 1978. – 448 с.
6. Липа О. Л. Ботаніка. Систематика нижчих і вищих рослин / О. Л. Липа, І. А. Добровольський – К.: Вища школа, 1975. – 398 с.
7. Морозюк С. С. Систематика рослин. Лабораторні заняття. / С. С. Морозюк, Л. Г. Оляницька. – К.: Вища школа, 1988. – 190 с.
8. Нечитайло В. А. Ботаніка. Вищі рослини. / В. А. Нечитайло, Л. Ф. Кучерява – К.: Фітосоціоцентр, 2000. – 432 с.
9. Нечитайло В. А. Систематика вищих рослин: підручник / В. А. Нечитайло, О. Л. Липа – К.: Вища школа, 1993. – 317 с.
10. Потульницький П. М. Польовий практикум з ботаніки. / П. М. Потульницький. – К.: Вища школа, 1972. – 300 с.
11. Терлецький В. К. Археогоніати. Систематика рослин. / В. К. Терлецький – К.: ІСДО, 1990. – 116 с.

Перелік інформаційних джерел:

1. <http://www.botany.kiev.ua/journals.htm>.
2. <http://www.ebdb.ru>
3. <http://arhivknig.com>
4. <http://ru.similarsites.com>
5. <http://www.twirpx.com/files/biology/botanics/bryology>
6. <http://www.bibliolink.ru>
7. <http://botanika.su>
8. <http://znaimo.com.ua>